

BELEIDSPLAN 2025-2030 van de stichting Leergeld Zaanstad

Zaandam, 30 oktober 2025

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave.....	2
Voorwoord.....	3
Over stichting Leergeld Zaanstad	4
<i>De organisatie van Leergeld Zaanstad</i>	<i>4</i>
<i>De werkwijze van Leergeld Zaanstad</i>	<i>4</i>
Omvang van de doelgroep	4
Resultaten Leergeld Zaanstad	5
<i>Toelichting bij de resultaten van stichting Leergeld Zaanstad</i>	<i>6</i>
Doelstellingen voor de periode 2025-2030	7
Uitdagingen voor Leergeld Zaanstad	7
<i>Financieel.....</i>	<i>7</i>
<i>Slagkracht.....</i>	<i>8</i>
<i>Werkgeverschap.....</i>	<i>8</i>
Bijlage: Indeling A, B en C-scholen.....	9

Voorwoord

De stichting Leergeld Zaanstad heeft de volgende missie:

Het voorkomen van sociale uitsluiting van kinderen uit gezinnen met minimale financiële middelen.

Het doel is dat kinderen in de leeftijd van 4 tot en met 17 jaar die opgroeien in gezinnen met minimale financiële middelen, net als kinderen met meer geld, gewoon mee kunnen doen aan alle binnen- en buitenschoolse activiteiten. Dat is de beste garantie voor een goede toekomst. Het motto van Leergeld is daarom:

Alle kinderen mogen meedoen, want nu meedoen is straks meetellen.

In dit meerjarenbeleidsplan staat hoeveel kinderen we willen bereiken, hoe dat gefinancierd wordt en wat daarbij het plan van aanpak is.

Wij gaan graag met partijen in gesprek om dit beleidsplan toe te lichten. Bovenal zijn we graag in gesprek met de gemeente Zaanstad, omdat wij, als zelfstandige stichting, haar helpen om het gemeentelijke armoedebelief uit te voeren.

Het bestuur van Stichting Leergeld Zaanstad

Hans Luiten (voorzitter)

Maria Bank (penningmeester)

Anke Kars (secretaris)

Marten van Tuijl

Fleur Poot

Bert Schumacher

Over stichting Leergeld Zaanstad

De Stichting Leergeld Zaanstad is in 2018 opgericht. Zij heeft als doelstelling ervoor te zorgen dat *alle kinderen in Zaanstad in de leeftijd van 4 tot en met 17 jaar kunnen meedoen aan alle binnen- en buitenschoolse activiteiten*. Veel gezinnen kampen met financiële problemen. Stichting Leergeld helpt deze gezinnen met materiële zaken als laptops, fietsen, verplichte schoolkleding, etc. Kinderen uit gezinnen tot 120% van het minimuminkomen komen in aanmerking voor deze ondersteuning.

De organisatie van Leergeld Zaanstad

Leergeld Zaanstad heeft twee betaalde krachten in dienst:

Een coördinator (0,56 fte) en een assistent-coördinator (0,22 fte). Daarnaast zijn er 8 vrijwilligers actief binnen de organisatie als huisbezoeker en als administratief medewerker. Een deel van de financiële administratie is uitbesteed. Tot slot heeft de stichting een onbezoldigd bestuur dat op dit moment bestaat uit zes personen.

De werkwijze van Leergeld Zaanstad

De werkwijze van Leergeld Zaanstad rust op twee belangrijke pijlers:

1. Leergeld Zaanstad verstrekt uitsluitend hulp in natura.
2. Alle gezinnen die voor het eerst een aanvraag doen worden bezocht door een vrijwilliger van Leergeld Zaanstad.

De vrijwilligers die de gezinnen bezoeken hebben een belangrijke rol in het signaleren van andere behoeften. Ze verwijzen indien nodig door naar instanties als de Voedselbank of Jarige Job.

Omvang van de doelgroep

Stichting Leergeld Zaanstad ondersteunt in principe kinderen uit gezinnen die rond moeten komen van een inkomen tot 120% van het wettelijk sociaal minimum (vanaf nu WSM genoemd). Dat zijn op dit moment de volgende bedragen:

Tabel 1: Grensbedragen (1-7-2025, incl. vakantietoeslag) voor een aanvraag bij Leergeld Zaanstad, netto inkomen per maand:

	Bijstand 100%	Bijstand 120%
Alleenstaande ouder	€1369,06	€1642,87
(Echt)paar	€ 1955,80	€ 2346,96

Hierboven gebruikten we de formulering ‘in principe’. Of Leergeld Zaanstad de aanvraag in behandeling neemt hangt naast het netto-inkomen per maand af van verschillende

factoren, zoals inkomsten van een eventuele partner, verplichtingen vanuit het verleden, schulden etc. Het gaat om zorgvuldig maatwerk.

In de armoedemonitor 2023 van de gemeente Zaanstad staat hoeveel gezinnen van een laag inkomen moeten leven. De monitor is gebaseerd op cijfers uit 2021.

De Armoedemonitor is te vinden op de website van de gemeente Zaanstad:

[Onderzoeken & rapporten](#) | [Werk en Inkomen](#) | [OnderzoeksPlein Zaanstad](#)

Tabel 2: Armoede in gemeente Zaanstad (cijfers 2023)

	Tot 120% WSM
Absolute aantal huishoudens tot 120% WSM	8900
Absolute aantal kinderen 6-18 jaar tot 120% WSM	2150

Conclusies op grond van deze cijfers:

- Er zijn in Zaanstad 2150 kinderen tussen de 6 en onder de 18 jaar die in een gezin met een inkomen tot 120% van het WSM opgroeien. Omdat wij kinderen tussen 4 en 18 jaar helpen schatten wij de omvang van de doelgroep op ongeveer **2500** kinderen.
- Die 2500 kinderen leven in **1900** gezinnen. In Zaanstad zijn er relatief veel eenoudergezinnen: **1200**.

Resultaten Leergeld Zaanstad

In 2024 heeft Leergeld Zaanstad het volgende bereikt:

- 953 verschillende kinderen hebben ondersteuning ontvangen.
- Deze kinderen kwamen uit 545 gezinnen.
- Deze kinderen kwamen uit verschillende wijken, te weten Westerkoog, Rooswijk, Poelenburg, Kogerveld, Noorderhoofdbuurt, Rosariumbuurt, Oude Haven, Westzaan, Rosmolenwijk, Assendelft, Zaandijk en Oud Koog a/d Zaan.
- De kinderen kwamen voor het grootste deel uit eenoudergezinnen, 60%.

Nog drie conclusies:

- In 2024 bereikte Leergeld Zaanstad ruim **38%** van de kinderen uit de doelgroep.

- Dat percentage is ongeveer 10% hoger dan de doelstelling in het meerjarenbeleidsplan uit 2021.
- We bereiken bijna **29%** van de gezinnen uit de doelgroep. Dat getal is lager dan de eerdergenoemde 38%. Als we één kind helpen komt al snel een broertje of zusje in beeld.

Toelichting bij de resultaten van stichting Leergeld Zaanstad

De cijfers laten zien dat wij in 2024 38% van de kinderen bereikten. Dat dat cijfer niet hoger ligt kan als volgt worden verklaard:

- De doelgroep is voor een groot deel laag opgeleid/laaggeletterd/spreekt geen Nederlands en is daardoor moeilijk te bereiken.
- Er heerst onder mensen soms wantrouwen tegenover instanties die gezien worden als een verlengstuk van de overheid.
- Leergeld Zaanstad mist de menskracht en financiële middelen om meer te investeren in pr- en werving.
- Het Jeugdeducatiefonds is actief in de armste wijken/op de armste scholen van Zaanstad (in het primair onderwijs zijn dat de zogenoemde A-scholen¹). Er hebben zich inmiddels al bijna 20 van deze A-scholen aangesloten bij het Jeugdeducatiefonds. Dit fonds ondersteunt al veel kinderen en daardoor is Leergeld in deze wijken minder snel in beeld.

Overige voorzieningen voor de doelgroep

De gezinnen uit onze doelgroep maken niet alleen gebruik van het aanbod van Leergeld. Iets meer dan de helft van alle gezinnen van deze kinderen maakt gebruik van de bijstand en kan daardoor een beroep doen op de aanvullende bijstand. Gezinnen kunnen verder een beroep doen op regelingen en ondersteuning van:

- Meedoen Zaanstad,
- Jeugdfonds Sport & Cultuur.

Voor extra ondersteuning om deel te kunnen nemen aan activiteiten die samenhangen met het onderwijs zijn er twee voorzieningen:

- Stichting Leergeld Zaanstad,
- Jeugdeducatiefonds.

¹ Zie de bijlage voor een toelichting

Doelstellingen voor de periode 2025-2030

Het uiteindelijke doel van Leergeld Zaanstad is om alle kinderen die ondersteuning nodig hebben te bereiken. We zien dat er ook behoefte is aan onze dienstverlening in omliggende Zaanse gemeenten. Leergeld Zaanstad ziet de komende jaren echter weinig mogelijkheden om sterk te groeien in het aantal kinderen dat zij met haar dienstverlening bereikt. Om die reden is besloten de dienstverlening niet uit te breiden naar de gemeenten Wormerland en Oostzaan, maar ons primair te blijven richten op kinderen in Zaanstad. Binnen de huidige (financiële) mogelijkheden formuleren wij de volgende doelstellingen:

1. Het percentage bereikte kinderen blijft minimaal gelijk. Omdat door de bouw van nieuwe woningen het aantal inwoners van Zaanstad stijgt betekent dit wel een stijging in absolute aantallen.
2. In het primair onderwijs concentreert Leergeld Zaanstad zich op de zogenaamde B-scholen. Op dit moment zijn er in Zaanstad 11 scholen in die categorie. Individuele aanvragen van kinderen die op A- of C-scholen zitten worden uiteraard in behandeling genomen.
3. We richten ons op alle vo-scholen in Zaanstad.
4. Leergeld versterkt haar relaties met sociale partners, zoals de sociale wijkteams, bibliotheken en de Voedselbank.
5. Leergeld versterkt haar relaties met het primair- en voortgezet onderwijs met als doel via de scholen sneller in contact te komen met gezinnen en kinderen die ondersteuning kunnen gebruiken.
6. Leergeld maakt een plan van aanpak om, naast het versterken van haar relaties, haar naamsbekendheid te vergroten.
7. In 2030 is Leergeld Zaanstad een professionele organisatie met goed beschreven en uitgevoerde werkprocessen, met kundige coördinatoren die een gemotiveerd team vrijwilligers aansturen.

Uitdagingen voor Leergeld Zaanstad

Leergeld Zaanstad is voor het behalen van haar doelstellingen afhankelijk van subsidie van de gemeente Zaanstad en de beschikbaarheid van vrijwilligers. Dit maakt de organisatie kwetsbaar. Dit is de belangrijkste reden waarom Leergeld Zaanstad voor de periode 2025-2030 een bescheiden groeidoelstelling heeft geformuleerd. Concreet ziet Leergeld Zaanstad de volgende uitdagingen voor de komende jaren:

Financieel

- De verwachting is dat de kosten zullen stijgen, maar de inkomsten gelijk blijven. Hierdoor zijn de mogelijkheden om het bereik te vergroten beperkt. Om te

kunnen groeien zijn er extra financiële middelen nodig om de te doneren schoolspullen aan te kunnen schaffen.

- Sinds 2024 zijn er twee werknemers die conform de cao worden betaald. Nieuwe cao-afspraken hebben financiële consequenties voor de stichting. Ook de huidige loonafspraken volgend uit de cao en de te betalen kosten voor pensioenen hebben financiële consequenties. Bij gelijkblijvende inkomsten betekent dit dat de verhouding tussen de kosten die gemaakt worden voor overhead en de kosten die direct ten goede komen aan kinderen verandert.
- In 2023 en 2024 heeft Leergeld Zaanstad verschillende acties ondernomen om zowel sponsoren als donoren aan de organisatie te binden. Dit is echter vooralsnog onvoldoende succesvol gebleken. Dit komt deels doordat er binnen de organisatie te weinig kennis is van hoe een goed sponsorbeleid- en strategie op te zetten en uit te voeren. Anderzijds ontbreekt het ook aan menskracht en daarmee de tijd en inspanning die nodig zijn om onder meer bedrijven te benaderen en te bezoeken.

Slagkracht

- Er is een vaste kern van goede en betrokken vrijwilligers. Hoewel op dit moment alle binnengekomen aanvragen kunnen worden verwerkt is het ook kwetsbaar. Bij vertrek of ziekte van een of twee mensen komen de werkzaamheden onmiddellijk in de knel. Werving van nieuwe en bekwame vrijwilligers is in deze arbeidsmarkt helaas een probleem.
- Ook inherent aan deze situatie op de arbeidsmarkt is dat vrijwilligers die bij Leergeld Zaanstad werken om werkervaring op te doen relatief makkelijk doorstromen naar een betaalde baan en dus niet voor de organisatie behouden blijven.
- Alhoewel Leergeld Zaanstad al veel kinderen bereikt, zijn er ook ouders die niet bekend zijn met de mogelijkheid om via Leergeld Zaanstad ondersteuning te krijgen voor het aanschaffen van schoolspullen. Daarom is een van de doelstellingen om de relaties te versterken met zowel maatschappelijke organisaties en scholen. Om dit goed te kunnen doen is er echter voldoende menskracht nodig. Hoewel deze taak voornamelijk door de coördinatoren wordt opgepakt zou extra menskracht welkom zijn. Zoals hierboven ook al benoemd zijn nieuwe vrijwilligers echter lastig te vinden.

Werkgeverschap

Met de verdere professionalisering van de organisatie en het aanstellen van betaalde krachten worden ook aanvullende eisen gesteld aan het bestuur. Leergeld Zaanstad wil een goede werkgever zijn. Deze nieuwe rol brengt echter ook uitdagingen en vragen mee over wat er nodig is om deze rol goed in te vullen.

Bijlage: Indeling A, B en C-scholen

Bron: www.rijksoverheid.nl

Financiering vroegschoolse educatie en onderwijsachterstand op de basisschool

De Rijksoverheid geeft scholen geld voor de aanpak van [onderwijsachterstand op de basisschool](#).

De overheid verdeelt bedragen tussen gemeenten en scholen. En kijkt daarbij naar de achterstandsscores die het CBS berekent van elke school en elke gemeente. Op basis van data over achtergrondkenmerken van ouders (zie hieronder) berekent het CBS hoeveel risico op achterstand elke peuter en elke basisschoolleerling loopt. Het CBS telt de scores van afzonderlijke peuters en kinderen op per gemeente en school. Scholen en gemeenten met voldoende kinderen die behoren tot de groep met de grootste risico op onderwijsachterstand, komen op basis van hun achterstandsscores in aanmerking voor extra geld. Dat extra geld neemt toe naarmate scholen en gemeenten meer kinderen met een groot risico op achterstand hebben, en naarmate het risico zelf ook groter is.

5 kenmerken bepalen risico onderwijsachterstand in de onderwijsachterstandenregeling

Het CBS onderzoekt wanneer een kind een onderwijsachterstand kan oplopen. Er zijn 5 belangrijke kenmerken:

- het opleidingsniveau van beide ouders;
- het herkomstland van de moeder;
- de verblijfsduur van de moeder in Nederland;
- het gemiddelde opleidingsniveau van alle moeders op de school;
- of de ouders in de schuldsanering zitten.

[Meer informatie over de CBS-indicator](#) staat op de website van het CBS.